

הוספת ע"י סוכל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קי"ב ע"א

כיצד לומד ר' ישמעאל שהבעל יורש את אשתו?

מה לומדים מהפסוקים?	הפסוקים ...
לומר מצות עשה, שלא תסוב נחלה ע"י הבן	כל בת יורשת נחלה ממטות בני ישראל לאחד ממשפחת אביה וכו' [במדבר ל"ו ח']
לומר לאו, שלא תסוב נחלה ע"י הבן	ולא תסוב נחלה לבני ישראל ממטה אל מטה [שם פסוק ז']
לומר עוד לאו שני, שלא תסוב נחלה ע"י הבן.	ולא תסוב נחלה ממטה למטה אחר [שם פסוק ט']
לומר שהבן יורש את אמו ¹	ואלעזר מת ויקברו אותו בגבעת פנחס [יהושע כ"ד ל"ג]
לומר שהבעל יורש את אשתו	ושגוב הוליד את יאיר ויהי לו עשרים ושלוש ערים [דברי הימים א', ב' כ"ג]

ביאור דברי אב"י סוף סוף הא קא מתעקרא וכו' [רשב"ם ותד"ה אימא].

האם לא אמרינן שכבר הוסבה	האם אב"י עונה לרב פפא	
לא אמרינן ³	כן ²	לרשב"ם פי' א' ותוס'
מספקא ליה	לא	לרשב"ם בפירושו העיקרי ⁴

¹ וביאר רשב"ם בד"ה וכי תימא אלעזר וכו', שאף שלכאורה למדנו זאת כבר מקראי דלעיל שהבן יורש את אמו, דהא אמרת שתנשא בת היורשת נחלה דוקא למשפחת אביה בכדי שלא תסוב נחלה ע"י הבן. מ"מ אילולי הקרא הזה הייתי מעמיד את כל ג' הפסוקים האומרים עשה ושני לאוים בהסבת הבן, והייתי אומר שכשיש בן ובת יורשת רק הבת את אמה ולא הבן, כדלעיל בדף קי"א ע"א. אולם בתד"ה א"כ כן פירש באופן אחר בשם רשב"א, והיינו דלא קפדינן אם יהושע חוזר ואומר מה שכבר כתוב בתורת משה.

² בתחילה הביא רשב"ם דיש גורסים א"ל אב"י וכו'. והיינו שאב"י בא לענות לרב פפא על קושייתו שא"א ללמוד מהברייתא דאולי מיירי בשדה חרמים, ומי אמר שהבעל יורש את אשתו. ולזה עונה אב"י שע"כ שהפסוק דוכל בת וכו' קאי בהסבת הבעל, ובזה יש תקנה ע"י שתנשא למשפחת אביה.

³ דהנה עיקר הוכחת אב"י היא, שאם מיירי בהסבת הבן אין לזה תיקון ולכן ע"כ שמיירי בהסבת הבעל. ואם נאמר שבנחלה שכבר הוסבה לא קפדינן, א"כ לא איכפת לי במה שבהסבת הבן אין תיקון גמור, ומה ראיית אב"י.

⁴ ס"ל לרשב"ם שאב"י לא בא לענות לרב פפא, ורב פפא נשאר בקושיא [ולא איכפת לנו בזה, היות שיש הרבה ילפותות לומר שבעל יורש את אשתו]. ואב"י בא לדון בנדון חדש, והוא בבת שאביה ממטה אחד ואמה ממטה אחר האם גם בזה יש קפידה שלא תנשא אלא לבעל שג"כ הוא אביו ממטה אחד ואמו ממטה אחר, או שכל הקפידה של התורה הוא רק בנחלת אביה שלא הוסבה עדיין, משא"כ בנחלת אמה שבעצם מה שהתחנתה עם איש ממטה אחר כבר הוסבה, וזהו ספיקו של אב"י אם אמרינן שכבר הוסבה או לא. וראה באורך גדול ברשב"ם בעמ' ב', ולא העתקתי אלא עיקרי הדברים.